

Innkalling til møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

04.12.2024 kl. 13:45

Møterom 546

Innkalles:

Halvard Haukeland Fredriksen (leder) (a)

Synne Sæther Mæhle (nestleder) (a)

Erling Johannes Husabø (a)

Guri Lindblad (b)

Mari Anne Franklin (c)

Elida Øyjord Rødne - vara for Maya Møller (d)

Sondre Skipevåg Tveit (d)

Sekretær: Anne Grethe Nielsen

Kontakt: studieutvalget.jurfa@uib.no

ePhorte 2024/236

Neste møte: 21.01.2025, kl. 12:30 i møterom 546.

Sak 73/24	Godkjenning av innkalling og dagsorden
	Innkalling:
	Dagsorden:
Sak 74/24	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 20.11.2024. Godkjent på sirkulasjon 24.11.2024
Sak 75/24	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1	Rapport fra en arbeidsgruppe for å justere sammensetning og innhold av 1.studieår
SU uttaler	
Vedtaksaker	
Sak 76/24	Endring i opptaksreglement og søkerinformasjon til toårig masterprogram i rettsvitenskap
Vedtaksforslag	Opptaksreglement for opptak til toårig mastergrad i rettsvitenskap endres som foreslått i saksnotatet.
	Frister i opptaket til toårig masterprogram i rettsvitenskap endres til UiB sine ordinære frister i opptaket til toårige masterprogram og informasjon på nettsider oppdateres tilsvarende.
Sak 77/24	Søknad om dekning av kostnader og undervisningstimer til studiekvalitetstiltak. Lær å lære

Vedtaksforslag Studiekvalitetstiltak: Lær å lære innvilges følgende for høstsemesteret 2024:

- Lønn Maria Øverland inntil 20.000, -
 - 20 undervisningstimer til Synne Sæther Mæhle
-

Eventuelt

Halvard Haukeland Fredriksen

Leder

Anne Grethe Nielsen

Sekretær

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 75/24-1
Møtedato: 02.12.2024
Journalnummer: 2024/236

Rapport fra en arbeidsgruppe for å justere sammensetning og innhold av 1.studieår

Rapport med forslag om revidering av første studieår på [MAJUR femårig master i rettsvitenskap](#) er utarbeidet av en arbeidsgruppe med følgende sammensetning:

- Synne Sæther Mæhle
- Jan-Ove Færstad
- Anne Marie Frøseth
- Torger Kielland
- Bjarte Thorson
- Karl Harald Søvig

Rapporten legges frem som uttalesak for studieutvalget. Uttalelsen vil bli oversendt til fakultetsstyret som skal behandle rapporten i sitt møte den 10.12.2024.

02.12.2024
ANNNI

Vedlegg: Rapport fra arbeidsgruppen

RAPPORT FRA EN ARBEIDSGRUPPE FOR Å JUSTERE SAMMENSETNING OG INNHOLD AV 1.STUDIEÅR

Bakteppet

Styret behandlet i møte 7. mai i år (sak 28/24) rapporten fra arbeidsgruppen som var nedsatt for å utrede «KI i undervisning og prøving». Her vedtok styret:

- «1. Styret ber Studieutvalget komme tilbake med konkrete forslag knyttet til KI i undervisning og prøving.
2. Styret ber dekanen komme tilbake med konkrete forslag knyttet til hvordan KI kan inngå som del av det obligatoriske studieprogrammet.»

Pkt. 2 i styrevedtaket er den konkrete foranledningen til arbeidet i denne gruppen. Bakteppet er dialog med Thomas Eeg som emneansvarlig for Familie- og arverett (JUS211) om nedleggelse av dette dagens emne og opprettelse av et valgemenne i Familie- og arverett på 3. studieår. Dermed «frigjøres» studiepoeng på 1. studieår som kan brukes til å ta inn kunnskaper og ferdigheter knyttet til KI på 1. studieår. Siktemålet er at endringene skal tre i kraft fra studieåret 2025-2026.

Arbeidet i gruppen

Som oppfølging av arbeidet innkalte dekanen alle emneansvarlige for 1. studieår (unntatt for Familie- og arverett) til et innledende møte. I etterkant utpekte de emneansvarlige én representant for hvert emne til å inngå i en arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen fikk følgende sammensetning:

- Synne Sæther Mæhle
- Jan-Ove Færstad
- Anne Marie Frøseth
- Torger Kielland
- Bjarte Thorson
- Karl Harald Søvig

Gruppen har hatt 4 møter, og legger med dette frem sin rapport.

Dagens 1. studieår

Dagens 1. studieår består av følgende emner

- Exfac - Innføring i juridisk metode (JUS100) 10 studiepoeng
- Familie- og arverett (JUS211) 9 studiepoeng
- Avtalerett (JUS212) 9 studiepoeng
- Erstatningsrett (JUS213) 10 studiepoeng
- Tings- og immaterialrett (JUS214) 14 studiepoeng
- Juridisk metode (JUS215) 8 studiepoeng

Emnene undervises i den rekkefølgen som fremgår foran, bortsett fra at undervisningen i JUS215 skjer gjennom hele vårsemesteret.

Undervisningen starter opp i uke 33, og avsluttes med innlevering av semesteroppgave i Juridisk metode (JUS215) i uke 25.

Dagens høstsemester på 1. studieår er «karakterfritt» i den forstand at vurderingsuttrykket er bestått/ikke-bestått.

Forutsetninger for det videre arbeidet

En del forutsetninger følger av ytre rammer, slik tidligste mulighet for oppstart og avslutning av semesteret. Etter UiBs studieforskrift § 2-3 utgjør ett studiepoeng «1/60 av eit heilt studieår og inneber om lag 25–30 arbeidstimar for studentane». Hvis et emne tilføres studiepoeng, må arbeidsmengden økes tilsvarende, noe som igjen må gjenspeiles i endringer i læringsutbyttebeskrivelsen. Økt arbeidsbelastning kan både være knyttet til «kunnskap», «ferdigheter» og «generell kompetanse».

Fakultetet har begrenset med ressurser, slik at en overordnet føring er at den totale ressursbruken på 1. studieår skal være som i dag. Dette betyr ikke at ressursene skal brukes på samme måte. Familie- og arverett har i dag 21 timer forelesning (inkludert oppsummering), 5 arbeidsgruppesamlinger (pluss «Faglig oppstartssamling», tidligere «Bli kjent-samling») og 3 storgrupper.

Den totale ressursbruken omfatter også kostnader til prøving. Prøving på JUS 211 skjer gjennom en 2 timers skoleeksamen kombinert med innlevering av arbeidsgruppeoppgave som er omarbeidet etter første innlevering. Disse utgiftene faller bort når emnet utgår, men kan eventuelt brukes til prøving på andre emner, om det er nødvendig ut fra reglement eller ønskelig ut fra faglige grunner.

I forbindelse med oppstarten av arbeidet i gruppen la dekanen som forutsetning at «Juridiske personer» skulle inngå som del av revidert 1. studieår. Det er en grunnleggende svakhet ved dagens studieordning at studentene ikke har kunnskaper om selskaper eller andre former for juridiske personer gjennom de obligatoriske emnene. Mange og store transaksjoner i næringslivet skjer gjennom selskaper. Offentlig sektor er dels organisert gjennom selskaper. Derfor skal et revidert studieår også gi grunnleggende kunnskaper og ferdigheter om juridiske personer, som skal gi kompetanse som studentene har nytte av under senere emner på studiet.

Studiedekanen nedsatte i juni 2023 en arbeidsgruppe for å utarbeide retningslinjer for bruk av KI i undervisning og prøving, som leverte sin rapport våren 2024. Gruppen fikk også i oppgave å ta opp de utfordringer og muligheter som KI-verktøy gir for læring og vurdering. Rapporten fra gruppen inneholder en gjennomgang av i hvor stor utstrekning KI-verktøy (i det aktuelle tidsrommet som var høst 2023 og vinter 2024) evner å besvare rettslige spørsmål, hvilke utfordringer slike verktøy representerer for læring og prøving og dermed hvilken kompetanse arbeidsgruppen mener blir særlig viktig for fremtidens

jurister. Dette er viktig bakgrunnskunnskap også for gruppen som skal se på justeringer av 1. studieår. Studenter som starter på 1. studieår, vil ha gjennomført videregående utdanning i ulike deler av landet. Fakultetet må forutsette grunnleggende kunnskaper og ferdigheter om KI-verktøy, og skal ikke selv gi slik opplæring. Samtidig kan det være en utfordring at nivået blant studentene som starter på 1. studieår er varierende.

Oppgaven til fakultetet vil først og fremst være å rette oppmerksomhet mot hvilke muligheter og utfordringer KI-verktøy gir på rettsfeltet. Som kjent er store språkmodeller kraftige verktøy som kan gå gjennom ufattelige tekstmengder og produsere «svar» på «spørsmål» («prompt»). Responstiden er tilnærmet lik null. KI omfatter også teknologi som billedgjenkjenning, men innen rettsvitenskapen står språkmodeller sentralt.

Studentene må få grunnleggende kunnskaper om hvilke kilder som brukes for å utvikle de nye språkmodellene («treningsdata»), og hvordan dette skiller seg fra de kilder som jurister bruker. Studentene må også få kunnskap om hvordan KI-verktøy genererer sine svar basert på språklogikk, mens juridisk metode er basert på en annen type resonnementer. Basert på dette må studenten få kunnskap om styrker og svakheter ved KI-modeller og ferdigheter til å finne frem til disse. Per i dag er språkmodeller gode på å produsere svar på enkle rettsspørsmål, men de har store svakheter om spørsmålene er komplekse og ustrukturerte. Studentene må få forståelse for disse svakhetene, f. eks. hvordan KI-modeller i dag tidvis «hallusinerer», dvs. påberoper seg kilder som faktisk ikke finnes. Studentene må også settes i stand til å vurdere etiske, samfunnsmessige og rettssikkerhetsmessige spørsmål knyttet til bruk av KI, f. eks. modellenes tilbøyelighet til å diskriminere enkelte grupper. En ytterligere dimensjon er knyttet til personvernmessige spørsmål, slik som opphavsrettslige problemer knyttet til behovet for store mengder treningsdata og hvordan ulike KI-verktøy viderebruker data som brukeren gir.

I den grad KI-verktøy anses som hensiktsmessige og inngår i læringen eller prøvingen på studieordningen, er det en sentral forutsetning for god bruk av KI-verktøyene at studentene videreutvikler. evnen til å formulere spørsmål («prompt») til KI-modeller.

KI-verktøyene er under rask utvikling, og læringen må selvsagt justeres etter hvert som samfunnet får økt kunnskap om KI-verktøy generelt og vi får mer kunnskap om bruken innen juristyrket spesielt. Studentene må settes i stand til å vurdere om nyere modeller har kvalitative forbedringer i forhold til sine forgjengere.

En annen del av utviklingen er knyttet til den rettslige regulering av KI-verktøy. Her har EU nettopp kommet med sin «AI Act» (forordning 2024/1689).som er EØS-relevant og etter hvert bli gjennomført i norsk rett. Også annen EU-regulering er på trappene, og vil prege rettsutviklingen fremover. Dessuten har Europarådet (2022) kommet med sin rammekonvensjon («framework convention»).

Bruk av KI-verktøy reiser også rettslige problem opp mot dagens regelverk. På nær sagt alle rettsfelt vil det oppstå spørsmål knyttet til ny teknologi, og hvordan eksisterende regler skal tolkes. Et nærliggende eksempel er universitets- og høyskoleloven § 12-4 hvor «fusk» er et sentralt begrep i. Hvorvidt bruk av kunstig intelligens er «fusk» må løses ut fra en tolking av dagens begrep holdt opp mot ny teknologi. Mange lovbestemmelser

er også utformet med tanke på å være «teknologinøytrale» for eksempel dokumentbegrepet i offentlighetslova. Slik sett er mange regler utformet med sikte på å kunne møte ny teknologisk utvikling. Samtidig kan kunstig intelligens reise utfordringer som skiller seg fra annen teknologi, og her som ellers kan det være behov for diskusjoner om hvordan retten bør være (de lege ferenda).

Fakultetet har fått midler fra UiB sentralt til pilotprosjekt for redesign av master i Rettsvitenskap for å integrere digital kompetanse i utdanningen. Søknaden dekker hele studieprogrammet. Prosjektet startet opp høsten 2024 og løper frem til høsten 2026. Hovedtyngden av innsatsen på 1. studieår er lagt i første del av perioden. Blant grepene som allerede er gjort er å gjøre at de digitale innføringsemnene DIG100 (Digital student) og DIG101 (Digital kildekritikk) som forkunnskapskrav til JUS100. Den videre utviklingen av 1. studieår må skje i tråd med de rammene som er lagt inn i prosjektet om redesign.

Utkast til et revidert 1. studieår

Et revidert 1. år bygger på følgende studiepoengfordeling og rekkefølge:

- Innføring i juridisk metode (JUS100) 12 studiepoeng
- Avtalerett (JUS212) 12 studiepoeng (2 studiepoeng tilknyttet juridiske personer)
- Erstatningsrett (JUS213) 12 studiepoeng
- Tings- og immaterialrett (JUS214) 16 studiepoeng
- Juridisk metode (JUS215) 8 studiepoeng

Andre endringer i forbindelse med revisjonen:

- Undervisningen i Juridisk metode (JUS215) er i dag lagt parallelt med de andre emnene gjennom hele vårsemesteret, men samles nå i én egen bolk mot slutten av semesteret.
- Juridisk metode (JUS215) går over fra seminaroppgave til skoleeksamen
- Tings- og immaterialrett (JUS214) går over til to-sensorer ved eksamen på grunn av kravene i universitets- og høyskoleloven. Dette er en økt ressursbruk, som kompenseres av at fakultetet sparer sensurkostnader på JUS211.

Som vedlegg til utredningen følger en mulig ukefordeling for studieåret 2025/2026. Som kjent er særlig vårsemesteret utsatt for bevegelige fridager, men også ved jul/nyttår vil kalenderen bli litt forskjellig fra år til år. Utkastet har derfor prøvd å gi litt mer plass til JUS213 og JUS214 enn antall uker per studiepoeng skulle tilsi. Utkastet baseres seg på eksamen på fredager, uten at det er mulig å garantere at fakultetet får det til på alle emner hvert år.

Nærmere om de ulike emnene

JUS100 (Innføring i juridisk metode) får et særlig ansvar for å gi en introduksjon til KI-verktøy for juss. Dette inkluderer både en innføring i store språkmodeller, og deres muligheter og begrensninger knyttet til rettslig argumentasjon. JUS100 får også ansvaret for å gi en introduksjon til utfordringer for rettsstaten i møte med kunstig intelligens. I tillegg skal emnet gi studentene en innføring i EUs AI-forordning, og – i samarbeid med

JUS 212 – ta opp «læring om læring» knyttet til KI, altså hvordan KI kan brukes som redskap som førsteårsstudent ved høyere utdanning, og hvilke fallgruver som finnes. Inkludert i dette er gjennomgang av reglementet ved fakultetet om bruk av KI-verktøy. JUS100 tilføres 2 studiepoeng og blir på 12 studiepoeng etter revisjonen. På undervisningssiden tilføres JUS100 fire dobbelttimer forelesning, hvorav én dobbelttime skal brukes til å gi en innføring i kunstig intelligens med særlig innretning mot jussfeltet. Sistnevnte bør utvikles i samarbeid med alle emneansvarlige på 1. studieår.

JUS100 får også ansvar for én arbeidsgruppeoppgave sammen med JUS212 som i dag ligger til JUS211. Denne kom opprinnelig inn i forbindelse med et eget prosjekt om bedre språk for jurister. I forbindelse med omleggingen er det også naturlig med en navnejustering ved å ta ut «Exfac» av emnetittelen. Det er verken et krav etter UiBs studieforskrift eller andre steder for å betegne fagspesifikke innføringsemner.

JUS212 (Avtalerett) får et særlig ansvar for å gi studentene grunnleggende kunnskaper om i «juridiske personer» som gir ferdigheter som studentene kan ta med seg gjennom studiet. Dette inkluderer både selskaper med og uten begrenset ansvar, foreninger og stiftelser. To studiepoeng knyttes til juridiske personer. I tillegg skal JUS 212 bygge videre på JUS100 når det gjelder kunnskaper og ferdigheter knyttet til bruk av KI-verktøy i samarbeid med JUS100. JUS212 vil videre gi en grunnleggende forståelse av hvilke implikasjoner bruk av digitale verktøy basert på kunstig intelligens kan ha for avtalerettens regler. JUS212 tilføres 3 studiepoeng og blir på 12 studiepoeng etter revisjonen. På undervisningssiden tilføres JUS212 tre dobbelttimer forelesning, én storgruppesamling og én arbeidsgruppesamling. Det er en forutsetning at arbeids- og storgruppene brukes til tematikk knyttet til juridiske personer, og en del av forelesningene må også vies til dette. JUS212 får også ansvar for én arbeidsgruppeoppgave sammen med JUS100 som i dag ligger til JUS211, jf. beskrivelsen foran

JUS213 (Erstatningsrett) får et særlig ansvar for å gi studentene kunnskap om erstatningsansvar ved bruk av KI-verktøy, hvor også EU-regulering kommer inn. Produktansvar er i dag ikke en del av læringsmålene, men bør inkluderes siden mange spørsmål knyttet til risikoen ved KI vil være forhold som har sitt opphav hos produsenten, og forhold som produsenten også kontrollerer etter at produktet er lansert på markedet. Det finnes også særregler i det nylig reviderte produktansvarsdirektivet om kunstig intelligens. Produktansvaret vil ventelig få økt praktisk betydning i erstatningsretten etter hvert som flere KI-produkter kommer på markedet. Studentene bør få en innføring i hvordan eksisterende regler og prinsipper i erstatningsretten kan komme til kort i møte med samfunnsutviklingen som KI-teknologien representerer. JUS213 tilføres 2 studiepoeng og blir på 12 studiepoeng etter revisjonen. På undervisningssiden tilføres JUS213 to dobbelttimer forelesning. For å unngå for intens arbeidsbelastning legges det ikke inn ytterligere arbeids- eller storgrupper, men ordgrensen økes med 500 ord på de to siste arbeidsgruppeoppgavene. Disse blir da henholdsvis på 1500 og 2000 ord. Et eventuelt behov for ytterligere fordeling eller tildeling undervisningsressurser, må vurderes i lys av rettsutviklingen og antallet nye tema relatert til kunstig intelligens som bør behandles på dette kurset. EU-organene har blant annet under utvikling et generelt (ikke bruksområde eller sektorspesifikt)

ansvarsdirektiv for brukere og tilbydere av kunstig intelligens. Dette er foreløpig ikke vedtatt, og det er på nåværende tidspunkt usikkert hva som blir utviklingen videre.

På JUS214 (Tings- og immaterialrett) vil kunstig intelligens først og fremst komme inn gjennom immaterialrettsdelen av faget. Kunstig intelligens vil kunne brukes til å fremstille åndsprodukter som åndsverk og oppfinnelser. Dette reiser for det *første* spørsmål om rettighetene til opphavere hvis verk blir brukt til å trene kunstig intelligens. For det *andre* reiser kunstig intelligens ved frembringelsen av åndsprodukter spørsmål om hvilken betydning det har for muligheten til å oppnå immaterialrettsbeskyttelse, at en frembringelse er skapt ved hjelp av kunstig intelligens. For det *tredje* reiser bruken av kunstig intelligens ved åndsprodukter spørsmål om når frembringelser skapt ved hjelp av kunstig intelligens kan innebære et inngrep i eksisterende frembringelser. Bruken av kunstig intelligens vil også oppfordre studentene til å resonnerer rundt mulige nye reguleringer og behovet for slike reguleringer. JUS214 tilføres 2 studiepoeng og blir på 16 studiepoeng etter revisjonen. På undervisningssiden tilføres JUS214 to dobbelttimer forelesning, én storgruppesamling og én arbeidsgruppesamling.

JUS215 (Juridisk metode) vil i hovedtrekk beholde dagens læringsutbyttebeskrivelser og vil ikke tilføres studiepoeng. Samtidig vil emnet i større grad enn i dag rette oppmerksomheten mot forskjellen mellom juridisk metode og den logikken som store språkmodeller bygger på. I dag går undervisningen i JUS215 parallelt med de andre emnene gjennom hele vårsemesteret. Tanken har vært at metodeundervisningen styrkes ved at studentene samtidig lærer materielle emner, men det har vist seg vanskelig å få dette til å fungere optimalt i praksis, som også byr på noen administrative utfordringer. Forslaget bygger derfor på at emnet nå undervises i «blokk» på slutten av semesteret. En slik innretning bygger også opp under at metodeemnet kan danne en «bro» til JUS221 (Rettsstaten) som er første emne på høstsemesteret på 2. studieår, hvor bl.a. EU-retten står sentralt. I dag er vurderingen på JUS215 en semesteroppgave, som studentene skriver underveis i vårsemesteret og som leveres inn mot slutten. Det foreslås at vurderingen etter revisjonen skal være en skoleeksamen med bokstavkarakterer. Undervisningsressursene på JUS215 er i dag 18 timer forelesning (én dobbelttime per studiepoeng pluss én dobbelttime oppsummering), 3 arbeidsgruppesamlinger og 2 storgruppesamlinger.

Den samlede revisjonen bygger på at emnene på 1. studieår skal være enda bedre integrert enn i dag, og hvor muligheter og begrensninger knyttet til kunstig intelligens på rettsfeltet er en problematikk som studentene møter på alle emner. Tematikken og undervisningen vil gi studentene grunnleggende kunnskaper og ferdigheter som de tar med seg videre inn i studiet. En særlig utfordring er at utviklingen går fort, slik at kunnskaper fort foreldes, og det er viktig at senere studieår er oppmerksomme på dette.

Gruppen har søkt å unngå at undervisningen på 1. studieår blir for tettpakket, og dette gjelder særlig på vårsemesteret. JUS214 blir et større emne enn de øvrige, og gir slik sett en litt større læringsflate. En del av opplæringen må være rettet mot å gi studentene ferdigheter til å håndtere «selvstudium», dvs. hvordan legge til rette for egen læring i perioder hvor det ikke er organisert undervisning.

En del av ressursene som er lagt inn er i form av forelesninger. Det er likevel viktig å understreke at denne undervisningsformen også gir mulighet for studentaktiv læring, for eksempel i form av Mentimeter eller andre samhandlingsverktøy.

Fakultetet hadde tidligere et eget prosjekt om «Bedre læring, bedre jurister», som gikk fra 2021–2024. Prosjektet var støttet av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK dir.) gjennom Program for studentaktiv læring. Siktemålet var å understøtte et skifte fra passive til studentaktive lærings- og vurderingsformer. Innbakt i prosjektet lå tre forelesninger. Disse tok opp ulike aspekter ved studentaktiv læring, og da særlig oppgaveskriving og kommentering som er et sentralt element ved «Bergensmodellen». Prosjektet tok opp viktige sider ved læring. Likevel henger ikke prosjektet nødvendigvis sammen med justeringene som nå skal gjøres på 1. studieår. Gruppen overlater derfor til studieutvalget eller andre fakultetsorgan å avgjøre om prosjektet skal tas opp igjen og gjøres til et permanent tiltak.

På vegne av gruppen,

Karl Harald Søvig (sign.)
Dragefjellet, 25. nov. 2024

Studieåret 2025 - 2026 nytt 1. studieår

høstsemesteret	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
uke 33	Semesterstart	Oppstart JUS100 Exfac - innføring i juridisk metode			
uke 34					
uke 35					
uke 36					
uke 37					
uke 38					
uke 39					
uke 40					Eksamen JUS100 Exfac
uke 41	Oppstart JUS212				
uke 42					
uke 43					
uke 44					
uke 45					
uke 46					
uke 47					
uke 48					Siste innlevering JUS212
uke 49	Oppstart JUS213				
uke 50					
uke 51: 15-19.12					

vårsemesteret	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
uke 1 29.12-02.01					
uke 2					
uke 3					
uke 4					
uke 5					
uke 6					
uke 7					eksamen jus213
uke 8	oppstart jus214				
uke 9					
uke 10					
uke 11					
uke 12					
uke 13					
uke 14				påske	påske
uke 15	2.påskedag				
uke 16					
uke 17					
uke 18					1.mai
uke 19					eksamen jus214
uke 20	Oppstart jus215			Kristi himmelfart	
uke 21					
uke 22	2.pinsedag				
uke 23					
uke 24					
uke 25				eksamen jus215	

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 76/24
Møtedato: 04.12.2024
Journalnummer: 2024/236

Endring i opptaksreglement og søkerinformasjon til toårig masterprogram i rettsvitenskap

Toårig masterprogram i rettsvitenskap ved UiB ble opprettet våren 2014 og det første opptaket gikk allerede til oppstart fra høstsemesteret 2014.

Programmet har hatt lik søknadsfrist som for andre masterprogram ved UiB, 15. april som ordinær frist og 1. mars som frist for de som kvalifiserer for tidlig svar.

Det har frem til nå vært egne frister for både ettersending av dokumentasjon og for når tilbud blir sendt ut, sammenliknet med de andre masteropptakene ved UiB. Ettersendingsfristen for dokumentasjon har vært 8. juli og tilbud har blitt sendt ut innen 20. juli. Kvalifiserte søkere til toårig masterprogram som før tilbud til femårig masterprogram gjennom Samordna opptak har blitt fjernet fra listene til toårig masterprogram slik at tilbudet her har gått videre til neste kvalifiserte søker.

Vi ser nå at UiB gir senere tilbud til søkere på toårig masterprogram i rettsvitenskap enn det andre institusjoner som tilbyr toårig masterprogram gjør. Per i dag har ikke Norge et samordnet masteropptak, noe som betyr at søkere kan få tilbud om studieplass til toårig masterprogram ved flere institusjoner.

Både for å ha likere frister til andre institusjoner som tilbyr toårig masterprogram i rettsvitenskap, og for å kunne samkjøre opptaket bedre med andre masteropptak ved UiB foreslås det at ettersendingsfristen settes til UiB sin til enhver tid gjeldende hovedfrist (per tiden 1. juli), og at tilbud om studieplass sendes ut innen UiB sin til enhver tid gjeldende frist (per tiden 8. juli).

Det betyr at søkere til toårig masterprogram vil få svar på sin søknad før søkere til femårig masterprogram. Dagens opptaksreglement til toårig masterprogram § 7 er formulert ut fra at listen over kvalifiserte søkere først samkjøres mot tilbudslisten fra Samordna opptak. Siden rekkefølgen nå vil bli endret foreslår vi å formulere større deler av paragrafen. Vi ønsker blant annet å synliggjøre at nye studenter kun kan inneha én studieplass ved fakultetet i en opptakssyklus. Videre foreslås det at søkere som har takket ja til toårig masterprogram i rettsvitenskap, som så får tilbud om studieplass til femårig masterprogram i rettsvitenskap gjennom samordna opptak, vil få den toårige masterstudieretten inndratt. Dette må gjøres slik fordi vi ikke kan inndra studieplasser gitt gjennom Samordna opptak.

Det betyr at vi må kjøre et suppleringsopptak til toårig masterprogram rundt 20. juli. Sommeren 2024 hadde vi suppleringsopptak i flere omganger til toårig masterprogram fra 24. juli og til godt ut i august, uten at vi klarte å fylle alle studieplassene. Derfor mener vi at dette skal være håndterbart.

Opptak ved Studieavdelingen sentralt ved UiB har vært konferert og ser at dette skal være gjennomførbart.

Opptaksreglementet for opptak til toårig mastergrad i rettsvitenskap har ikke vært redigert siden 2022, vi foreslår derfor også noen justeringer av mer redaksjonell karakter. I reglementet har det stått informasjon om frister i § 3 og om mulighet for permisjon i § 7 som allerede fremgår av UiB sin opptaksforskrift og som derfor foreslås slettet.

I § 4 Opptaksgrunnlag står det mye om utveksling i bachelorgraden ved Universitetet i Stavanger. Det foreslås at siste avsnitt omformuleres til å gjelde alle søkere som har vært på utveksling.

Alle endringene i opptaksreglementet er markert med «spor endringer»

forslag til vedtak:

Opptaksreglement for opptak til toårig mastergrad i rettsvitenskap endres som foreslått i saksnotatet.

Frister i opptaket til toårig masterprogram i rettsvitenskap endres til UiB sine ordinære frister i opptaket til toårige masterprogram og informasjon på nettsider oppdateres tilsvarende.

26.11.2024

CHO

Vedlegg: Revidert Opptaksreglement for opptak til toårig mastergrad i rettsvitenskap

Opptaksreglement for opptak til toårig mastergrad i rettsvitenskap

Reglementet gjelder opptak til toårig mastergrad i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen.

Hovedinnhold

Vedtatt av Studieutvalget 17. juni 2014. Sist endret 13. desember 2022.

§ 1 Reglementets virkeområde

Reglementet gjelder opptak til toårig mastergrad i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen.

§ 2 Opptakets størrelse

30 studieplasser hvert studieår.

§ 3 Søknad om opptak

Opptak til toårig mastergrad i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen gjennomføres en gang i året. Søknad om opptak sendes elektronisk via universitetets SøknadsWeb og følger [UiB sin søknadsfrist for opptak til toårig masterprogram](#). ~~Frist for å søke opptak er 15. april. Dersom fristen faller på en søndag, helligdag eller høytidsdag blir fristen forlenget til neste ordinære virkedag.~~

Alle relevante dokumenter skal følge søknaden i [SøknadsWeb](#). Manglende dokumentasjon blir ikke etterlyst. Det må leveres ny søknad med alle vedlegg for hver søknad om opptak.

Alle kopier av vitnemål og attester skal være skannet av originaldokumentasjonen.

§ 4 Opptaksgrunnlag

Grunnlaget for opptak er en bachelorgrad i rettsvitenskap eller juss fra Høgskolen i Innlandet, Universitetet i Agder eller Universitetet i Stavanger, totalt 180 studiepoeng.

Det kreves C i snitt i alle emner som inngår i opptaksgrunnlaget. Innføringsemner (EXPHIL og EXFAC Juridisk forprøve eller tilsvarende) regnes ikke med. Det samme gjelder andre emner med karakteren B/IB fra og med våren 2020.

For studenter fra Universitetet i Stavanger som er startet i studieåret 2020/2021 eller tidligere og som har utveksling i sin ~~bachelorBA~~-grad, kreves at følgende emner inngår i utvekslingsporteføljen:

- Fra Kozminski University, Polen: Law and Language (4 sp) og Legal Analysis and Reasoning (6 sp)
- Fra Münster University, Tyskland: Common Law Methodology (4 sp) og enten Introduction to German Public Law for International Students (6 sp) eller Introduction to German Private Law for International Students (6 sp).
- Andre universitet: Minst 10 sp metodefag.

For studenter fra Universitetet i Stavanger som er startet i studieåret 2021/2022 eller senere gjelder det ikke krav om at spesifikke emner inngår i utvekslingsporteføljen.

For alle søkere: Emner tatt under utveksling i **bachelorgrad i rettsvitenskap eller juss** må ~~ikke~~ være juridiske emner som ikke har tilsvarende faginnhold som andre emner studenten har tatt som del av sin bachelorgrad.

§ 5 Opptaksgrupper

a) Søkere som oppfyller opptaksgrunnlaget, og som kan rangeres på grunnlag av karakter.

b) Opptaket deles inn i tre opptaksgrupper, definert ut fra lærestedene som søkerne kan ha utdanningen sin fra.

Studieplassene fordeles slik:

Høsten 2019:

- Høgskolen i Innlandet: 16 plasser
- Universitetet i Agder: 8 plasser
- Universitetet i Stavanger: 6 plasser

Høsten 2020:

- Høgskolen i Innlandet: 23 plasser
- Universitetet i Agder: 11 plasser
- Universitetet i Stavanger: 11 plasser

Høsten 2021

- Høgskolen i Innlandet: 23 plasser
- Universitetet i Agder: 11 plasser
- Universitetet i Stavanger: 11 plasser

Høsten 2022

- Høgskolen i Innlandet: 21 plasser
- Universitetet i Agder: 12 plasser
- Universitetet i Stavanger: 9 plasser

Høsten 2023: 30 plasser totalt

- Høgskolen i Innlandet: 14 plasser
- Universitetet i Agder: 8 plasser
- Universitetet i Stavanger: 8 plasser

Høsten 2024: 30 plasser totalt

- Høgskolen i Innlandet: 15 plasser
- Universitetet i Agder: 8 plasser
- Universitetet i Stavanger: 7 plasser

Søkere med utdanning fra de forskjellige lærestedene konkurrerer om studie plassene i opptaksgruppen de tilhører.

§ 6 Rangering av søkerne

Søkerne rangeres på grunnlag av gjennomsnittskarakter i alle emnene som inngår i opptaksgrunnlaget, unntatt innføringsemner (EXPHIL og EXFAC Juridisk forprøve eller tilsvarende), karakterer fra utvekslingsopphold og emner med vurderingsuttrykk Bestått/Ikke bestått.

Rangering ut fra bokstavkarakter:

~~Rangering skjer ved at bokstavkarakterene erstattes med tallekvivalenter etter følgende skala: A = 5, B = 4, C = 3, D = 2, E = 1. For hvert emne multipliseres tallekvivalenten med antall studiepoeng og produktene summeres. Denne summen divideres med totalt antall studiepoeng, og resultatet beregnes med to desimaler. Eksempel:~~

-	Studiepoeng	Karakter	Ekvivalent	Produkt
Emne 1	10	A	5	50
Emne 2	15	C	3	45
Emne 3	15	B	4	60
Sum	40	-	-	155

~~Gjennomsnittet blir 3,88~~

Rangering ut fra tallkarakterer:

~~Tallkarakterene erstattes med en tallekvivalent etter følgende skala:~~

Tallkarakter	Ekvivalent
1,0–2,24	5
2,25–2,54	4
2,55–2,74	3
2,75–3,04	2
3,05–4,0	1

~~For hvert emne multipliseres tallekvivalenten med antall studiepoeng og produktene summeres. Denne summen divideres med totalt antall studiepoeng, og resultatet beregnes med to desimaler.~~

Dersom søkere står karaktermessig likt avgjøres opptak ved loddtrekning.

§ 7 Tilbud om studieplass og utsatt studiestart

Tilbud om opptak kan kun gis til søkere som ikke har fått tilbud om opptak til Integrert masterprogram i Rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen gjennom Samordna opptak.

~~Tilbud om studieplass gjelder kun det aktuelle opptaket og kan ikke overføres til senere opptak.~~

En søker kan kun ta én studieplass ved Det juridiske fakultet i en og samme opptakssyklus.

Søkere som har takket ja til studieplass på toårig masterprogram i rettsvitenskap ved UiB, og som får tilbud om studieplass gjennom Samordna Opptak til femårig masterprogram i rettsvitenskap ved UiB samme år, får inndratt studieplassen til toårig masterprogram i

rettsvitenskap.

Søkere som får tilbud om studieplass må akseptere tilbudet på SøknadsWeb innen oppgitt frist. Studenter som ikke overholder fristen eller som ikke møter fram ved studiestart i henhold til retningslinjer gitt ved Det juridiske fakultet, mister studieplassen.

~~Studenter som har fått tildelt studieplass, men som er forhindret fra å påbegynne studiet, på grunn av verneplikt eller svangerskap/omsorg for egne barn eller alvorlig sykdom hos søker, kan søke Det juridiske fakultet om utsatt studiestart for ett år om gangen i inntil 2 år.~~

§ 8 Klage

Ved klage over avgjørelse om opptak, gjelder Forvaltningslovens bestemmelser om klagefrist (jfr. § 29 i Forvaltningsloven). Klagen stiles til Det juridiske fakultet. Dersom klagen ikke blir tatt til følge, vil den bli videresendt til Den sentrale klagenemnd. Klagenemndas avgjørelse kan ikke påklages.

§ 9 Ikrafttredelse

Opptaksreglementet trer i kraft fra og med opptaket til høstsemesteret 2014.

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 77/24
Møtedato: 04.12.2024
Journalnummer: 2024/236

Søknad om dekning av kostnader og undervisningstimer til studiekvalitetstiltak: Lær å lære

Bakgrunn

Prosjektet «Bedre læring, bedre jurister» utløp i oktober 2024. Den overordnede målsetningen for prosjektet var «å skape en kultur for studentaktiv læring, og gjennom dette å fremme evnen til kritisk og selvstendig juridisk refleksjon hos studentene». I fakultetets handlingsplan for utdanning 2024-2025 under delmålet «Fakultetet skal fortsette kvalitetsutviklinga av Bergensmodellen» er en av aktivitetene for å oppnå målet å «videreføre det gode arbeidet i regi av «Betre læring, betre juristar» med studentaktiv undervisning over i driftsfase».¹

En av delprosjektene i «Bedre læring, bedre jurister» var Lær å lære-kurset som søkte å gi førsteårsstudentene grundig innføring i studieatferd, studentaktive læringsformer og læringsopplegget i den problembaserte «Bergensmodellen».

Kurset besto av tre forelesninger med to forelesere og hyppig bruk av Mentimeter, i tillegg til skriftlig materiale på Mitt UiB:

Forelesning 1 - Overgangen fra videregående til høyere utdanning

Forelesning 2 – Problembasert læring (Bergensmodellen)

Forelesning 3 – Språk og kommentering

I 2023 ble kurset evaluert av studentene. Tilbakemeldingene var at kursets innhold opplevdes som meningsfullt for de fleste. Studentene syntes at å begynne å studere juss var som å tre inn i et helt nytt læringsunivers, der læring og utvikling av studieteknikk skjer på måter som skiller seg fra tidligere skolegang og andre studier. Det kom frem at de syntes Lær å lære-kurset var med på å ta brodden av myter en har blitt fortalt om å studere juss, og at det ga nyttige perspektiver på starten av jusstudiet.

Samtidig har det vært vanskelig for studentene å se hvordan Lær å lære-kurset skulle forberede for seinere emner på jusstudiet, og det har variert i hvor stor grad man har kunnet prioritere å delta på forelesninger i en ellers hektisk studiestart. Studentene ga tilbakemelding på at det var mye informasjon å ta inn i forelesningsformatet. De ønsket seg også mer konkretisering når det kom til skriving og kommentering.

Plan for videreføring studieåret 2025/2026

¹ [handlingsplan for utdanning 2024-2025.pdf](#)

Vi ønsker å bidra til å legge til rette for at studentene får verktøyene de trenger for å kunne nyttiggjøre seg studiemodellen ved UiB selv om prosjektperioden for «Bedre læring, bedre jurister» har gått ut. Siden det ikke foreløpig ligger ekstra ressurser til dette i undervisningsplanen for 1. studieår, men det likevel trengs materiale for studentene som starter på jusstudiet høsten 2025, vil vi gjennom en engangsinnsats forsøke å få det vi mener er den aller viktigste informasjonen og de mest sentrale læringsverktøyene for nye jusstudenter På Mitt UiB for første studieår.

Vi planlegger derfor å lage tre korte videoer som skal ta for seg sentrale tema som er viktige for at studentene skal få en god start på studiene sine.² Disse videoene skal kombineres med skriftlig materiale på Mitt UiB, som del av studieressurser som kan følge jusstudentene på alle emnene på første studieår. Video-formatet tillater studentene å få med seg informasjonen flere ganger, og å bruke mer visuelle og konkrete eksempler. Vi har vært i kontakt med Maria Øverland, tidligere arbeidsgruppeleder og underviser på JUS100, og hun er interessert i å bidra til videoene. Vi tror at en som var student for ikke så altfor lenge siden, og som har erfaring som arbeidsgruppeleder og med å undervise studenter på førsteåret, vil egne seg svært godt i formatet. For å sikre at studentene opplever at videoene er relevante for det de trenger til riktig tid, vil videoene bli lagt ut i Mitt UiB suksessivt etter hvert som studentene skal sette i gang med de ulike arbeidsoppgavene. Foreløpige arbeidstitler er:

1. Fra videregående elev til jusstudent på Dragefjellet (overgang fra elev til student og om *Bergensmodellen*)
2. Hva er en arbeidsgruppe? Og hvordan får du best utbytte av arbeidsgruppene?
3. Hvorfor kommentering? Og hvordan skal du gå frem for å kommentere andres tekster?

Video 1 skal publiseres tidlig i høstsemesteret for å gi ferske studenter noen nøkler til studenttilværelsen og forklare hvordan problembasert læring henger sammen og hvorfor det er viktig å oppnå mer enn overflatelæring av juridisk stoff. Video 2 blir gjort tilgjengelig rett før den første arbeidsgruppen. Denne arbeidsgruppen er en «faglig oppstartssamling» der arbeidsgruppelederen og studentene blir kjent med hverandre, og blir enige om felles forventninger til hvordan de skal jobbe sammen i gruppen det neste studieåret. Opplegget i denne første arbeidsgruppen vil bygge videre på video 2 (og 1), og arbeidsgruppelederne vil få egen opplæring i hvordan de skal skape godt samspill mellom de digitale ressursene i video og undervisningsøkten i arbeidsgruppen.

Video 3 publiseres etter innleveringsfristen til første arbeidsgruppeoppgave idet studentene skal ta fatt på å kommentere medstudentenes tekster for første gang. Det trengs erfaringsvis en god innføring til denne læringsaktivitet for å kunne vise læringsutbyttet av kommentering og koble slik undervisning sammen med den problembaserte læringen ellers.

Tidsplan og behov for undervisningstimer og ressurser

Før jul ønsker vi å utarbeide en plan for innholdet i videoene i samarbeid med Maria Øverland, Knut Einar Skodvin (emneansvarlig for JUS329), og Jan-Ove Færstad (prosjektleder for «Bedre læring, bedre jurister»). Våren 2025 vil vi jobbe videre med å utvikle konsept og manus sammen

² Vi har avklart med studiedekan at arbeidet med å utvikle disse videoene er innenfor fakultetets prioriteringer for bruk av ressurser til videoproduksjon (jf. styresak 81/24).

med Paulo Chavarria Serrano og Maria Øverland, og sette i gang med innspilling slik at videoene er klare til semesteret starter høsten 2025. Før vi har utarbeidet en innholdsplan har vi ikke fullstendig oversikt over hvor mange timer og ressurser det vil være behov for til våren, og vi planlegger derfor å søke SU midler for resten av prosjektet våren 2025.

Vi søker SU om følgende høsten 2024:

- Lønn Maria Øverland inntil 20.000, -
- 20 undervisningstimer til Synne Sæther Mæhle

Synne Sæther Mæhle og Nina Østensen

Forslag til vedtak:

Studiekvalitetstiltak: Lær å lære innvilges følgende for høstsemesteret 2024:

- Lønn Maria Øverland inntil 20.000, -
- 20 undervisningstimer til Synne Sæther Mæhle